

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/55/2016
Identifikačné číslo spisu:	1512203722
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1512203722.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: R. X. X., nar. XX.XX.XXXX, N. XX, I., právne zastúpený Advokátskou kanceláriou HPP s.r.o. so sídlom Záhradnícka 30, Bratislava, proti žalovanému 1/: Across Financial Services, s.r.o. so sídlom Zochova 3, Bratislava, IČO: 35 804 319, právne zastúpený VALIŠ LEGAL, s.r.o. so sídlom Mostová 2, Bratislava, žalovanému 2/: Across Finance, a.s., so sídlom Zochova 3, Bratislava, IČO: 35 887 753, právne zastúpený advokátom JUDr. Martinom Strážnickým, so sídlom Kempelenova 15, Bratislava, žalovanému 3/: R. W. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. Z. XXXX/X, Z., právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Mišík, s.r.o., so sídlom Prievozská 4B, Bratislava, o zaplatenie sumy 16.701.250,-Kč s príslušenstvom a odmeny 55.670,-CZK zo zmenky, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 1CbZm/77/2012, o dovolaní žalovaného 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1CoZm/32/2014-323 z 29. apríla 2016, takto

rozhodol:

- I. Návrh dovolateľa na prerušenie konania z a m i e t a.
- II. Dovolanie o d m i e t a .
- III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením odvolací súd potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. k. 1CbZm/77/2012-173 zo dňa 20. augusta 2013, ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému 3/ povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu podľa položky č. 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov vo výške 16.596,50,-Eur.
2. V predmetnej veci vydal Okresný súd Bratislava V dňa 04. apríla 2012 zmenkový platobný rozkaz č.k. 1Zm/114/2012-21, ktorým uložil žalovaným 1/, 2/ a 3/ zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne zmenkovú sumu 16.701.250,-CZK so 6% ročným úrokom zo zmenkovej sumy od 29. apríla 2009 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 55.670 CZK a náhradu trov konania. Proti uvedenému zmenkovému platobnému rozkazu podal žalovaný 3/ dňa 13. apríla 2012 námietky.
3. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 1CbZm/77/2012-120 zo dňa 01. októbra 2012 uložil žalovanému

3/ povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 33.193,50,-Eur za námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu. Predmetné rozhodnutie bolo uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 1CoZm/45/2012, 1CoZm/46/2012, 1CoZm/47/2012 zo dňa 31. mája 2013 zrušené a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Následne Okresný súd Bratislava V uznesením č. k. 1CbZm/77/2012-173 zo dňa 20. augusta 2013 uložil žalovanému 3/ povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 16.596,50,-Eur za námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu.

5. Keďže napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bolo vydané po doručení čiastočného späťvzatia žalobcu dňa 06. augusta 2013, má žalovaný 3/ za to, že predmetný súdny poplatok bol určený v neprimeranej a nesprávnej výške.

6. S poukazom na § 5 ods. 1 písm. a), § 7 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) a položku č. 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď vyrubil súdny poplatok za námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu vo výške 16.596,50,-Eur z ceny predmetu konania v čase podania námietok, ktorým bolo zaplatenie zmenkovej sumy 16.701.250,-Kč a odmeny 55.670,-CZK, ktorú si žalobca uplatnil voči žalovaným samotnou žalobou.

7. Argumentáciu žalovaného 3/, že predmetný súdny poplatok bol určený v nesprávnej výške, pretože súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti zaplatiť súdny poplatok po tom, čo bolo súdu dňa 06. augusta 2013 doručené čiastočné späťvzatie žalobcu, pričom nebolo zohľadnené, že žalobca zobral žalobu v časti zaplatenia celej istiny späť, odvolací súd vyhodnotil ako argumentáciu nemajúcu oporu v zákone. Vzhľadom na uvedené napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil.

8. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný 3/ dovolanie z dôvodu, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.). Navrhol, aby dovolací súd prerušil konanie do právoplatného skončenia konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky o návrhu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky a to slov „za námietky v zmenkovom a šekovom konaní“ položky 1 písm. a) v časti I prílohy Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní (Sadzobníka súdnych poplatkov) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov pre ich rozpor s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Následne navrhol, aby dovolací súd zrušil uznesenia odvolacieho súdu, rovnako ako súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Žalovaný 3/ svoje dovolanie odôvodnil tým, že premisy oboch konajúcich súdov o skutočnosti, že pre určenie výšky poplatku za podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu je určujúcim rozhodujúci stav (rozsah predmetu konania) v čase ich podania, sú nesprávne. V prípade námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu sa totiž nejedná ani o návrh vo veci samej, ani o odvolanie a ani o dovolanie, rovnako námietky nepodával ani žalobca, ani odvolateľ a ani dovolateľ, ale žalovaný. Preto nie je podľa žalovaného 3/ aplikácia citovaného ustanovenia na mieste, a to ani prostredníctvom implikovanej analógie legis, ktorú vykonal odvolací súd v napádanom uznesení.

10. Podľa žalovaného 3/ správne mal súd aplikovať výslovnú právnu úpravu ošetrojúcu danú situáciu, a to ustanovenie § 5 ods. 1 písm. h) zákona o súdnych poplatkoch, z ktorého je zrejmé, že správne mal súd prvej inštancie vychádzať z predmetu konania po vykonanom späťvzatí. V danom čase ostal predmetom konania už len výlučne zmenkový úrok, t. j. príslušenstvo, ktoré sa samostatne neoceňuje a poplatok sa z neho nevyrubuje (§ 7 ods. 2 zákona č. 71/1992. Zb.). Správne preto dovolateľovi nemal byť po späťvzatí vyrubený žiaden poplatok za námietky. Uvedenému výkladu jednoznačne nasvedčuje ustanovenie § 11 ods. 3 a 4 zákona č. 71/1992 Zb., ktoré so späťvzatím návrhu spája procesné dôsledky aj v poplatkovej povinnosti, kedy je súd povinný aj bez návrhu už zaplatený súdny poplatok vrátiť a prípadne nevyrubený poplatok ďalej ani nevyrubovať. Nie je najmenší dôvod aprobovať čisto formalistický postup súdov spočívajúci vo vyrubení súdneho poplatku, jeho vymáhaní a prípadnom následnom vrátení či priznaní jeho náhrady, ak medzi jednotlivými rozhodnutiami o poplatkovej povinnosti nedošlo ku kvalitatívnej zmene predmetu konania. Hospodárnemu a zákonnému postupu súdu naopak zodpovedá reflektovanie dispozície s predmetom konania už pri prvom rozhodovaní o poplatkovej povinnosti. Opačný postup je nezákonný, formalistický a bez akéhokoľvek zmyslu zaťažujúci stranu sporu a napokon aj samotný súd. Z uvedených dôvodov navrhuje zrušenie uznesenia

odvolacieho súdu a postupom podľa ustanovenia § 243b ods. 3 O. s. p. aj uznesenia súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

11. Za rovnako významnú považuje žalovaný 3/ argumentáciu nasvedčujúcu ústavnej diskonformite poplatkovej povinnosti za podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu vôbec. Akékoľvek obmedzenie prístupu k súdu musí byť vykonané výlučne v nevyhnutnom rozsahu a sledujúc legitímny cieľ a na podklade ústavne konformnej právnej úpravy. Poplatok za námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu ústavne-konformným obmedzením nie je. V tomto smere poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 109/2011-48 z 11. júla 2012 vydaný vo veci posúdenia ustanovení o poplatku za námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie, v ktorom ústavný súd uviedol, že položka 13 písm. b) v časti I prílohy Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní (Sadzobníka súdnych poplatkov) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

12. Poplatok za námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie, ako aj poplatok za námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu, považuje čo do dimenzie zásahu za identické. Obe zaťažujú osobu, ktorá konanie neiniciovala, predstavujú majetkovú a súdom vynútiteľnú sankciu za uplatnenie procesných práv na obranu v sporovom konaní a ich výšku nemôže žalovaný ovplyvniť a napokon, nemožno nájsť žiaden ekvivalent, ktorý by obdobne zaťažoval žalobcu. Preto sa žalovaný 3/ domnieva, že rovnako tak aj položka 1 písm. a) a konkrétne slová „za námietky v zmenkovom a šekovom konaní“ v časti I prílohy Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní (Sadzobníka súdnych poplatkov) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ktorá je podkladom pre vydanie dovolaním napádaného uznesenia, nie je v súlade s čl. 1 ods. 1. čl. 13 ods. 4 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nakoľko však rešpektuje povinnosť všeobecného súdu aplikovať účinný všeobecný záväzný právny predpis, v danom prípade navrhuje dovolaciemu súdu, pokiaľ sa s tootožní s jeho argumentáciou, aby postupom podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. konanie prerušil a podal návrh podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky, v spojitosti s čl. 130 ods. 1 písm. d) Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 18 ods. 1 písm. d) v spojení s § 19 zákona č. 38/1993 Z. z. na konanie o súlade právnych predpisov.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací [podľa § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (§ 424 C. s. p.) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.) v prvom rade skúmal, či je dôvodný návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. a návrh na podanie návrhu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, v spojitosti s čl. 130 ods. 1 písm. d/ Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 18 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 19 zákona č. 38/1993 Z. z. na konanie o súlade právnych predpisov.

14. Dovolanie žalovaného 3/ bolo podané 13. júna 2016. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Civilným sporovým poriadkom bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. zakotvuje okamžitú aplikabilitu procesnoprávných noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované.

15. Podľa ustanovenia § 162 ods. 1 písm. b/ C. s. p. [resp. § 109 ods. 1 písm. b) zákona č. 99/1963 Z.z. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p“) účinného do 30. júna 2016] súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania.

16. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vo svojom rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 53/2010 k povinnosti všeobecného súdu prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. uviedol,

že k porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne rozhodnutie v danom prípade môže dôjsť len v prípade, ak všeobecným súdom zvolený procesný postup (neakceptovanie návrhu sťažovateľa podľa § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku) dosiahne takú intenzitu, ktorá ovplyvní rozhodnutie vo veci samej.

17. Zároveň ústavný súd v rozhodnutí sp.zn. II. ÚS 269/2009 uviedol, že všeobecný súd je povinný vždy dbať na to, aby rozhodoval na základe ústavne súladnej normy, k čomu mu slúži spravidla ústavne konformný výklad, ale niekedy aj ultimatívna možnosť podať návrh na preskúmanie súladnosti právnej normy ústavným súdom. Ak však účastník konania odôvodneným spôsobom podnieti, aby všeobecný súd podal návrh ústavnému súdu na preskúmanie súladu aplikovanej normy s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“) má všeobecný súd v zásade tieto možnosti: 1/ vykoná ústavne konformný výklad právnej normy, alebo 2/ vysvetlí, prečo považuje bez ďalšieho právnu normu za ústavne súladnú, alebo 3/ stotožní sa s návrhom účastníka a podá vec ústavnému súdu. V tomto zmysle nemožno pod domnienkou (čl. 144 ods. 1 ústavy) či pod dospením k záveru (§ 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku) rozumieť úplne voľnú úvahu súdu. Z ústavy ako priamo záväzného a aplikateľného práva vyplýva subjektívne právo účastníka na rozhodnutie, ktoré je v súlade s ústavou, resp. na rozhodnutie vychádzajúce z ústavne súladnej normy, na súdnu ochranu jeho základných práv a slobôd, nie však automatické subjektívne právo na podanie návrhu na ústavnom súde. Všeobecný súd je povinný korektne sa vysporiadať s daným podnetom jednou z uvedených možností, tak z hľadiska ochrany základných práv, ako aj z hľadiska riadneho odôvodnenia vyžadovaného právom na súdnu ochranu.

18. Podľa § 1 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) sa súdne poplatky vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry, uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

19. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a) zákona o súdnych poplatkoch poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Z citovaných ustanovení účinných ku dňu podania námietok žalovaným 3/ vyplýva, že poplatníkom je aj žalovaný, ktorý podal námietky proti vydanému zmenkovému platobnému rozkazu, keďže podľa Sadzobníka súdnych poplatkov je podanie námietok v zmenkovom konaní poplatkovým úkonom (bod 5 spoločných poznámok k položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov).

20. Tento súdny poplatok je splatný dňom podania námietok (§ 5 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch). Zmenkový rozkaz upravovalo ustanovenie § 175 zákona č. 99/1963 Z. z. Občianskeho súdneho poriadku účinného v čase podania námietok, ako samostatný špecifický druh súdneho rozhodnutia s osobitným opravným prostriedkom, ktorým sú námietky (§ 175 ods. 3 O. s. p). Išlo o samostatný opravný prostriedok proti zmenkovému platobnému rozkazu. Súdny poplatok za námietky v zmenkovom konaní sa vyruboval uznesením. V prípade nezaplatenia súdneho poplatku za námietky súd konanie nezastavil, ale pokračoval v konaní. V prípade potreby súdny poplatok súd mohol za náklade uznesenia vymáhať (stanovisko najvyššieho súdu sp. zn. Obpj 3/2005 zo 16. decembra 2005).

21. Podľa položky č. 1 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb. účinného v čase podania námietok žalovaným 3/ je súdny poplatok v sporoch o peňažnú pohľadávku 6% z ceny predmetu konania, najmenej 16,50,-Eur, najviac 16.596,50,-Eur, v obchodných veciach najviac 33.193,50,-Eur. Podľa poznámky č. 5 k tejto položke sa podľa rovnakej sadzby platí poplatok za námietky v zmenkovom a šekovom konaní. Z citácie uvedeného ustanovenia je zrejmé, že povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu je spojené s právnym úkonom, t. j. s úkonom podania námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu. V danom prípade tak urobil žalovaný 3/ dňa 13. apríla 2012, kedy námietky podal. Keďže za podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu je v Sadzobníku ustanovený poplatok, stáva sa ten, kto podal námietky, teda žalovaný 3/, v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1992 Zb. poplatníkom.

22. Pokiaľ dovolateľ poukazuje na Nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 109/2011 zo dňa 11. júla 2012, v ktorom vyslovil za protiústavné ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch upravujúce poplatok za námietky proti exekúcii, tento nález sa netýka aj súdneho poplatku za podanie námietok proti zmenkovému platobnému rozkazu.

23. V danom prípade dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že napadnuté uznesenie okresného súdu je rozhodnutím procesného charakteru, nie je rozhodnutím vo veci samej a dovolateľovi v prípade

úspechu o námietkach vznikne v zmysle § 255 ods. 1 a nasl. C. s. p. nárok na náhradu trov konania, ktorými je aj zaplatený súdny poplatok. Zároveň sa v konkrétnom prípade nejedná ani o situáciu, kedy by súd pre nezaplatenie súdneho poplatku konanie mohol zastaviť. Napadnutým uznesením bolo potvrdené uznesenie o vyrubení súdneho poplatku. Samotným vyrubením súdneho poplatku sa však účastníkovi neodníma žiadne procesné oprávnenie a nedochádza k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/229/2014 zo dňa 27. novembra 2014).

24. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovaného 3/, že povinnosť zaplatiť súdny poplatok je v rozpore s článkom 1 ods. 1, článkom 13 ods. 4 a článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 6 ods. 1 dohovoru, dovolací súd dodáva, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy), akými sú okrem iného i zaplatenie súdneho poplatku podľa ustanovení príslušného zákona. Uloženie poplatkovej povinnosti v občianskoprávných veciach nemožno samo osebe považovať za rozporné ani s právom na prístup k súdu chráneným v čl. 6 ods. 1 dohovoru (viď napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva - Tolstoy- Miloslavovsky v. Spojené kráľovstvo, 1995, Kreuz v. Poľsko, 2001 a nález ústavného súdu sp.zn. I. ÚS 464/2010 z 10. februára 2011).

25. Vzhľadom k uvedenému, k porušeniu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne rozhodnutie v danom prípade môže dôjsť len v prípade, ak súdom zvolený procesný postup (neakceptovanie návrhu dovolateľa podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p.) dosiahne takú intenzitu, ktorá ovplyvní rozhodnutie vo veci samej. O takýto prípad však v konkrétnej veci nejde.

26. Dovolací súd z týchto dôvodov považuje právnu normu bez ďalšieho za ústavne súladnú a z uvedeného dôvodu zamietol návrh dovolateľa na prerušenie konania a návrh na podanie návrhu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, v spojitosti s čl. 130 ods. 1 písm. d/ Ústavy Slovenskej republiky a podľa § 18 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 19 zákona č. 38/1993 Z.z. na konanie o súlade právnych predpisov. Dovolací súd preto následne pristúpil k posúdeniu, či podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

27. V zmysle § 470 ods. 2 C. s. p. dovolací súd posudzoval prípustnosť podaného dovolania a v ňom uvedené dovolacie dôvody, podľa zákona účinného v čase podania dovolania (§ 236 a nasl. O. s. p.). Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu.

28. V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. sú uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné. Je tomu tak v prípade, ak je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvej inštancie (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), alebo ak ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkov, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.).

29. Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, síce potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava V č. k. 1CbZm/77/2012-173 zo dňa 20. augusta 2013, avšak bez toho, že by vo výrokovej časti prípustnosť dovolania vyslovil. Rovnako sa nejedná o ďalšie prípady prípustnosti dovolania proti uzneseniu zakotvené v § 239 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie oprávneného v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

30. Prípustnosť dovolania žalovaného 3/ by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., na ktorú

je dovolací súd s prihliadnutím na ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. povinný vždy prihliadnúť (či už to strana sporu namieta alebo nie). Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale skúmal tiež, či v konaní odvolacieho súdu nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Pri existencii uvedených väd možno totiž dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. pritom nie je významný predmet konania ani subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že k vade vymenovanej v tomto ustanovení došlo, ale rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

31. Dovolateľ procesné vady uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a písm. g/ O. s. p. nenamietal, a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zameral sa dovolací súd na vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. V zmysle tohto ustanovenia je dovolanie prípustné, ak sa strane sporu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je taký (vadný) postup súdu, ktorým sa strane znemožní realizácia jej procesných práv priznaných jej v civilnom sporovom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov.

32. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

33. V súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. platí, že je úzko prepojený s porušením práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Vada konania uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. znamená vždy porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy aj čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvedený vzťah vyplýva aj v C. s. p. vymedzenom dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f/, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

34. Žalobca vo svojom dovolaní uvádza, že i keď je nezákonnosť napádaného uznesenia ako aj uznesenia súdu prvej inštancie založená nesprávnou aplikáciou právnych predpisov, čo sa môže vo svetle recentnej judikatúry najvyššieho súdu javiť ako neprípustný dôvod pre podanie dovolania, dôsledkom nezákonného rozhodnutia súdov vo veciach poplatkov je aj faktický zásah do práva strany sporu na prístup k súdu a možnosť konať pred ním, nakoľko strana je v súvislosti s účasťou v ňom realizáciou svojich procesných práv zaťažená povinnosťami mimo zákonného rámca. Preto sa žalovaný 3/ domnieva, že nezákonne určenou poplatkovou povinnosťou dochádza k faktickému zásahu do procesných práv dovolateľa ako strany sporu a znemožňuje mu do dôsledkov pred súdom svoje práva uplatňovať.

35. Z dovolania podaného žalovaným 3/ vyplýva, že dovolateľ ho síce odôvodňuje ako podané v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., avšak zo samotného obsahu dovolania jednoznačne vyplýva, že dovolateľ v ňom namieta, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

36. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma strane sporu možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (viď uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod

č. 1/2003). Právne posúdenie vecí (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. v znení účinnom ku dňu podania dovolania) súdmi nižších inštancií predstavuje relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (v tejto veci sa však o takýto prípad nejedná), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších inštancií nie je procesnou vadou konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením vecí súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 3Cdo/53/2011, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 5Cdo/44/2011, sp. zn. 6Cdo/41/2011 a sp. zn. 7Cdo/26/2010). I keby dovolacie námietky napádajúce správnosť právnych záverov konajúcich súdov boli dôvodné a mali by za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladali by prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom ku dňu podania dovolania.

37. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd pri postupe súdov nižších inštancií nezistil, že by dovolateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom, možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené.

38. Keďže prípustnosť dovolania žalovaného 3/ nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom ku dňu podania dovolania, najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ C. s. p.). So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

39. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

40. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.